

Witte Kerk Naarden

Vrijdag 15 april 2022

Goede Vrijdag

Voorganger: ds. Peter Korver

Organist: Dirk Out

Vorbereiding

Orgelspel ter voorbereiding

Begroeting door de ouderling van dienst

Bemoediging en drempelgebed

V: Onze hulp is de naam van de Heer

G: die hemel en aarde gemaakt heeft.

V: Die trouw blijft tot in eeuwigheid

G: en niet loslaat waarmee zijn hand begon.

V.: Eeuwige, wees ons genadig!

G: Op u hopen we!

V.: Wees onze sterkte, iedere dag,

G: ook onze hulp in tijd van nood.

V.: In alle eenzaamheid heeft hij, uw Zoon en onze Broeder,
de doortocht gemaakt door de duistere nacht naar de morgen van het licht,
zonder U los te laten, zonder ons op te geven;
O God, laat zijn zwijgende liefde onze grote woorden overstemmen,
laat zijn zachte kracht onze hardheid overwinnen,
laat zijn offer ons bewegen tot overgave aan U en aan elkaar.
Amen.

Psalmgebed

Zingen Psalm 22 vers 1

Voorganger: U bent de Heilige, die op Israëls lofzangen troont.

Op u hebben onze voorouders vertrouwd; zij hebben vertrouwd en u verlost hen, tot u geroepen en zij ontkwamen, op u vertrouwd en zij werden niet beschaamd.

Zingen Psalm 22 vers 3

Voorganger: Als water ben ik uitgegoten, mijn gebeente valt uiteen, mijn hart is als was, het smelt in mijn lijf.

Mijn kracht is droog als een potscherf, mijn tong kleeft aan mijn gehemelte, u legt mij neer in het stof van de dood.

Honden staan om mij heen, een woeste bende sluit mij in, zij hebben mijn handen en voeten doorboord.

Ik kan al mijn beenderen tellen. Zij kijken vol leedvermaak toe, verdelen mijn kleren onder elkaar en werpen het lot om mijn mantel.

Zingen Psalm 22 vers 8

De Schriften

Johannes 18 en 19

Inleiding

1. Judas komt met een groep soldaten

Verteller: Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidronbeek. Daar liep hij een olijfgaard in, met zijn leerlingen. Judas, zijn verrader, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. Judas ging ernaartoe, samen met een cohort soldaten en dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns.

2. Jezus maakt zichzelf bekend

Verteller: Jezus wist precies wat er met hem zou gebeuren.

Hij liep naar hen toe en vroeg:

Jezus: 'Wie zoeken jullie?'

Soldaat: 'Jezus uit Nazaret.'

Jezus: 'Ik ben het.'

Verteller: Judas, zijn verrader, stond erbij. Toen hij zei:

‘Ik ben het,’ deinsden ze achteruit en vielen op de grond. Weer vroeg Jezus:

Jezus: ‘Wie zoeken jullie?’

Verteller: en weer zeiden ze:

Soldaat: ‘Jezus uit Nazaret.’

Jezus: ‘Ik heb jullie al gezegd: “Ik ben het,”’

‘Als jullie mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.’

Verteller: Zo gingen de woorden in vervulling die hij gesproken had: ‘Geen van hen die u mij gegeven hebt, heb ik verloren laten gaan.’

3. Jezus wordt meegenomen

Verteller: Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de slaaf van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die slaaf. Maar Jezus zei tegen Petrus:

Jezus: ‘Steek je zwaard in de schede.

Zou ik de beker die de Vader mij gegeven heeft niet drinken?’

Verteller:

De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden hem. Ze brachten hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester en hij was het die de Joden had voorgehouden: ‘Het is goed dat één man sterft voor het hele volk.’

4. Petrus zegt dat hij Jezus niet kent

Verteller: Simon Petrus liep met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. Het meisje sprak Petrus aan:

Meisje: ‘Ben jij soms ook een leerling van die man?’

Petrus: ‘Nee, ik niet.’

Verteller: De slaven en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

5. Jezus bij de hogepriester

Verteller: De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer.
Jezus zei:

Jezus: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb ik iets in het geheim gezegd. Waarom ondervraagt u mij? Vraag het toch aan de mensen die mij gehoord hebben, zij weten wat ik gezegd heb.'

Verteller: Toen Jezus dat zei gaf een van de dienaren die erbij stonden, hem een klap in het gezicht:

Dienaar: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?'

Jezus: 'Als ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat ik heb gezegd, waarom slaat u me dan?'

Verteller: Daarna stuurde Annas hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

6. Petrus zegt dat hij Jezus niet kent

Verteller: Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen.
Iemand zei tegen hem:

Dienaar: 'Ben jij soms ook een leerling van hem?'

Petrus: 'Nee, ik niet,

Verteller: ontkende Petrus. Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei:

Knecht:

Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?

Verteller: Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

7. Pilatus verhoort Jezus

Verteller: Nu ging Pilatus het pretorium weer in.
Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg hem:

Pilatus: 'Bent u de koning van de Joden?'

Jezus: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over mij gezegd?'

Pilatus: 'Ik ben toch geen Jood,' Uw volk en uw hogepriesters hebben u aan mij

uitgeleverd. Wat hebt u gedaan?’

Jezus: ‘Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.’

Pilatus: ‘U bent dus koning?’

Jezus: ‘U zegt dat ik koning ben, Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat ik zeg.’

Pilatus: ‘Maar wat is waarheid?’

8. Pilatus wil Jezus vrijlaten

Verteller: Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten.

Pilatus: ‘Ik heb geen schuld in hem gevonden. Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat, wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?’

Verteller: Toen begon iedereen te schreeuwen:

Menigte: ‘Hem niet, maar Barabbas!’

Verteller: Barabbas was een misdadiger.

9. De soldaten bespotten Jezus

Verteller: Toen liet Pilatus Jezus geselen. De soldaten vlochten een kroon van doorntakken, zetten die op zijn hoofd en deden hem een purperen mantel aan. Ze liepen naar hem toe en zeiden:

Soldaat: ‘Leve de koning van de Joden!’

Verteller: en ze sloegen hem in het gezicht.

Lied 576b vers 1 en 3

10. Jezus wordt naar buiten gebracht

Verteller: Pilatus liep weer naar buiten en zei:

Pilatus: ‘Ik zal hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.’

Verteller: Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan.

Pilatus: 'Hier is hij, de mens,'

Verteller: zei Pilatus. Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars hem zagen begonnen ze te schreeuwen:

Menigte: 'Kruisig hem, kruisig hem!'

Pilatus: 'Neem hem dan maar mee en kruisig hem zelf, want ik zie niet waaraan hij schuldig is.'

Priester: 'Wij hebben een wet die zegt dat hij moet sterven, omdat hij zich de Zoon van God heeft genoemd.'

Verteller: Toen Pilatus dat hoorde werd hij erg bang.

11. Pilatus spreekt weer met Jezus

Verteller: Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus:

Pilatus: 'Waar komt u vandaan?'

Verteller: Maar Jezus gaf geen antwoord.

Pilatus: 'Waarom zegt u niets tegen mij?'

Weet u dan niet dat ik de macht heb om u vrij te laten of u te kruisigen?'

Jezus: 'De enige macht die u over mij hebt, is u van boven gegeven.'

Daarom draagt degene die mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.'

Verteller: Vanaf dat moment wilde Pilatus hem vrijlaten. Maar de Joden riepen:

Priester: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.'

12. Pilatus neemt een besluit

Verteller: Pilatus hoorde dat, liet Jezus naar buiten brengen en nam plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata. Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden:

Pilatus: 'Hier is hij, uw koning.'

Verteller: Meteen schreeuwden ze:

Menigte: ‘Weg met hem, weg met hem, aan het kruis met hem!’

Pilatus: ‘Moet ik uw koning kruisigen?’

Priester: ‘Wij hebben geen andere koning dan de keizer!’

Verteller: Toen droeg Pilatus hem aan hen over om hem te laten kruisigen.

Lied 586 vers 1, 2, 3 en 4

12. Jezus wordt aan het kruis gehangen

Verteller: Zij voerden Jezus weg; hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. Daar kruisigden ze hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op ‘Jezus uit Nazaret, koning van de Joden’. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus:

Priester: ‘U moet niet “koning van de Joden” schrijven, maar “Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden”.’

Pilatus: ‘Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.’

13. De kleren van Jezus worden verdeeld

Verteller: Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar:

Soldaat: ‘Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.’

Verteller: Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: ‘Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.’ Dat is wat de soldaten deden.

14. De laatste woorden van Jezus

Verteller: Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder:

Jezus: Dat is uw zoon,’

Verteller: en daarna tegen de leerling:

Jezus: 'Dat is je moeder.'

Verteller: Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis. Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei hij:

Jezus: 'Ik heb dorst.'

Verteller: Er stond daar een vat zure wijn; ze staken er een majoraantak met een spons in en brachten die naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei hij:

Jezus: 'Het is volbracht.'

Verteller: Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De paarskaars wordt gedooft

Stilte

15. De soldaten zien dat Jezus dood is

Verteller: Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen. Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de ander. Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet. Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit. Hiervan getuigt iemand die het zelf heeft gezien, en zijn getuigenis is betrouwbaar. Hij weet dat hij de waarheid spreekt en wil dat ook u gelooft. Zo ging de Schrift in vervulling: 'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden.' Een andere schrifttekst zegt: 'Zij zullen hun blik richten op hem die ze hebben doorstoken.'

16 Jezus wordt begraven

Verteller: Na deze gebeurtenissen vroeg Josef uit Arimatea, die uit vrees voor de Joden in het geheim een leerling van Jezus was, aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litera. Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. Dicht bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een olijfgaard, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Lied 590 vers 1, 2, 3, 4 en 5

Onze Vader

Stilte

Wij verlaten in stilte de kerk

Zaterdag 16 april Stille zaterdag **Paaswake**

Grote of Sint Vituskerk – 22.30 uur

Voorganger: ds. Lennart Heuvelman

M.m.v. de Naarder cantorij o.l.v. Ike Wolters

Zondag 17 april **Paasmorgen**

Grote of Sint Vituskerk – 10.15 uur

Voorganger: ds. Lennart Heuvelman

M.m.v. de Naarder cantorij o.l.v. Ike Wolters,

Wybe Kooijmans en Edward de Bode